

Optimism, Rabbi Akiva and Yom Ha'atzmaut

Shayna Goldberg

Sefirat Haomer: A Time of Mixed Emotions

1. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב
אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה...תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת.

2. שמות פרק יט
(א) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני:
(ב) ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחם במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר:

3. רש"י שמות פרק יט
ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד

4. שולחן ערוך אורח חיים סימן תצג:א
נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר, מפני שבאותו זמן מתו תלמידי רבי עקיבא

The Optimism of Rabbi Akiva

1. משנה מסכת יומא פרק ח משנה ט
אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר (יחזקאל ל"ו) זרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר (ירמיה י"ד) מקוה ישראל מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל:

2. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד א
וכבר היה ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך, ושמעו קול המונה של רומי מפלטה [ברחוק] מאה ועשרים מיל, והתחילו בוכין, ורבי עקיבא משחק. אמרו לו: מפני מה אתה משחק? אמר להם: ואתם מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: הללו כושיים שמשתחיים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים יושבין בטח והשקט, ואנו בית הדום רגלי אלהינו שרוף באש ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, ומה לעוברי רצונו כך, לעושי רצונו על אחת כמה וכמה.

3. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד ב
שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו: +במדבר א'+ והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: +ישעיהו ח'+ ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו, וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב: +מיכה ג'+ לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו'], בזכריה כתיב: +זכריה ח'+ עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו.

The Ultimate Example

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סא עמוד ב

זאהבת את ה' אלהיך. תניא, רבי אליעזר אומר: אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך? ואם נאמר בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך? אלא: אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו - לכך נאמר בכל נפשך, ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו - לכך נאמר בכל מאדך. רבי עקיבא אומר: בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך. תנו רבנן: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר ליה: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה - לשועל שהיה מהלך על גב הנהר, וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום, אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם. אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה, ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות? לא פקח אתה, אלא טפש אתה! זמה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה! אף אנחנו, עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה, שכתוב בה +דברים ל'+ כי הוא חיך וארך ימיך - כך, אם אנו הולכים ומבטלים ממנה - על אחת כמה וכמה. אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים, ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו: פפוס! מי הביאך לכאן? אמר ליה: אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה, אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים. בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: זו תורה וזו שכרה? +תהלים י"ז+ ממתים ירך ה' ממתים וגו'! - אמר להם: חלקם בחיים. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא.

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד ב

זכן תנא משמיה דרבי עקיבא: לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. כי הא, דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא, מטא לההיא מתא, בעא אושפיזא לא יהבי ליה. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. אזל ובת בדברא, והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא. אתא זיקא כבייה לשרגא, אתא שונרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכלא לחמרא. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. ביה בלייא אתא גייסא, שבייה למתא. אמר להו: לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה!

A Journey Toward Ahavat Hashem

1. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מט עמוד ב

תניא, אמר רבי עקיבא: כשהייתי עם הארץ אמרתי: מי יתן לי תלמיד חכם ואנשלנו כחמור. אמרו לו תלמידי: רבי, אמור ככלב! - אמר להן: זה - נושך ושובר עצם, וזה - נושך ואינו שובר עצם.

2. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סב עמוד ב

ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה, חזיתיה ברתייה דהוה צניע ומעלי, אמרה ליה: אי מקדשנא לך אזלת לבי רב? אמר לה: אין. איקדשא ליה בצינעה ושדרתיה. שמע אבוה אפקה מביתיה, אדרה הנאה מנכסיה. אזיל יתיב תרי סרי שנין בני רב. כי אתא, אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי. שמעיה להווא סבא דקאמר לה: עד כמה קא מדברת אלמנות חיים? אמרה ליה: אי לדידי ציית, יתיב תרי סרי שני אחריני. אמר: ברשות קא עבידנא, הדר אזיל ויתיב תרי סרי שני אחריני בני רב. כי אתא, אייתי בהדיה עשרין וארבעה אלפי תלמידי. שמעה דביתהו הות קא נפקא לאפיה, אמרו לה שיבכתא: שאילי מאני לבוש ואיכסאי, אמרה להו: +משלי י"ב+ ידע צדיק נפש בהמתו. כי מטיא לגביה, נפלה על אפה קא מנשקא ליה לכרעיה, הווא קא מדחפי לה שמעיה, אמר להו: שבקוה, שלי ושלכם שלה הוא.

3. תלמוד ירושלמי מסכת נדרים פרק ט דף מא סור ג/ה"ד

ואהבת לרעך כמוך ר' עקיבה או' זהו כלל גדול בתורה

4. משנה מסכת ידים פרק ג משנה ה

כל כתבי הקדש מטמאין את הידים שיר השירים וקהלת מטמאין את הידים [ו] ר' יהודה אומר שיר השירים מטמא את הידים וקהלת מחלוקת רי"א קהלת אינו מטמא את הידים ושיר השירים מחלוקת... אמר ר"ע חס ושלום לא נחלק אדם מישראל על שיר השירים שלא תטמא את הידים שאין כל העולם כלו כדאי כיום שניתן בו ש"ה לישראל שכל כתובים קדש וש"ה =ושיר השירים= קדש קדשים ואם נחלקו לא נחלקו אלא על קהלת

5. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב

אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה.

Optimism in Today's World

1. משלי פרק כד פסוק טז

כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה

2. אוצר המדרשים (איזנשטיין) אצילות עמוד 67

פתח תניינא, נחלה מבוהלת בראשונה ואחריתה לא תבורך (משלי כ') מלמד שהקב"ה ברא תחלה שלמות ומחריב

Medinat Yisrael

1. Commitment and Complexity: Jewish Wisdom in an Age of Upheaval pgs 24-26 Rabbi Yehuda Amital

My beard has still not turned white with age, and yet during the course of my life I have seen, as our Sages have said, "a world built, destroyed and rebuilt." I have seen Jews being led to Auschwitz; I have seen Jews dance at the establishment of the State of Israel; I have seen the great victories of the Six-Day War; I have traveled with soldiers to the Suez Canal. I have lived through an epoch, in the shortest span of time. It is hard to believe that in such a short lifetime one could witness so many changes.

Today, the State of Israel stands at the focal point of world history. It is clear that we are living in a period of great change and, as such, it demands of us great deeds. It necessitates sacrifice; it hungers for creativity; it requires accomplishment; it compels us to take action.

From day to day, from year to year, changes take place. To live in such a period, to really and truly live it; to see and understand the dynamics and intensity of Jewish history as it unfolds before us; to gaze upon the great events-upon each one, in and of itself, and upon all of them combined-while we maintain the correct perspective, knowing that it is just a part of the whole; to sense the process of redemption as it unfolds before our very eyes; to know our responsibility in this world, at this time and in this place; to perceive what it is that G-d demands of us, here and now-all this creates a grave responsibility to which one can neither escape nor ignore.

I am the man, poor in worthy deeds, who has seen communities in desolation, and who has merited to behold a land rebuilt; sorrow and sighing, while I was upon a strange and foreign land; gladness and joy, when I came up to Jerusalem. "I will declare Your Name to my brethren; in the midst of a congregation, I will praise You." (Tehillim 22:23)

This is G-d's promise: "For a small moment I have forsaken you, but with great mercies I will gather you" (Yeshayahu 54:7). One thing remains clear: "Upon Mount Zion, there will be a remnant" (Ovadya 1:17).

2. Commitment and Complexity: Jewish Wisdom in an Age of Upheaval pgs 138-139 Rabbi Yehuda Amital

I heard a rumor-and I hope that it's not true-that an important religious Zionist rabbi expressed some doubt as to whether Yom Ha'atzmaut should be celebrated this year (1994). The moment I heard it, a teaching of our Sages (Ta'anit 29a) came to my mind: "And the people wept on that night" (Bamidbar 14:1)-Rabba said in the name of Rabbi Yochanan: That night was the night of Tisha Be-Av; the Holy One, Blessed be He said: "Your weeping was baseless, so I will set for you weeping for generations." A person who sees only "that night," only today, only now, has questions and doubts. But a person with a sense of history knows, like Rabbi Akiva when he saw the fox emerging from the place of the Holy of Holies that "Old men and women will yet sit in the open places of Jerusalem" (Zecharya 8:4)